

stillingen, som ikke maatte være tilfunds at høre Bispeeraadet. Der til kommer det Spørgsmaal, om Bispeeraadet skal høres angaaende sin egen Ophævelse. Ligger dette ogsaa i den nye Ordning af Bispeeraadet, at det ganske vist kan hæves administrativt, men dog først saaledes, at det maa høres, inden man kan fjerne det? Jeg paastaar altsaa, at en saadan Institution, som en Minister skal være pligtig til at høre, inden han handler, kommer i Strid med Grundlovens Ordning af Ministerstillingen og kan ikke indføres administrativt og end ikke ved Lov, medmindre Grundloven selv giver Plads for Institutionens Indførelse ved Lov. Nu er det ganske vist, at Grundlovens § 75 medfører, at Lovgivningsmagten kan indføre et Kirkeraad, som Administrationen skal høre, inden den handler. Det er en Beføielse, som § 75 giver den lovgivende Magt, men samtidig med, at § 75 bestemmer dette, er den tillige affattet saaledes, at den udelukker Administrationen fra paa egen Haand at træffe Bestemmelser. Hvad ligger der i § 75? Den høitærede Minister anførte, at Paragrafens Hovedhensigt var at bestemme, at Folkekirken skulde have en Forsatning. Det var Hovedhensigten, sagde han, men der ligger Mere end dette i Paragrafen. Paragrafen indeholder to Ting. Den indeholder for det Første, at Folkekirken skal have en Forsatning — deri er jeg enig — men den indeholder tillige, at Folkekirkens Forsatning skal gives ved Lov. Disse to Ting ligge jo aldeles klart og tydelig i Ordene, og de Citater, som den høitærede Minister oplæste, gif jo saa langt fra i modsat Retning, at de tværtimod bestyrke det. Altsaa, Paragrafen lover, tilføjer Folkekirken en ny Forsatning, men den tilføjer, at denne Forsatning kun kan gives ved Lov. Det er Paragrafens Indhold. Men selv om den høitærede Minister havde Ret i den Fortolkning, som han opstillede, som synes at kunne udtrykkes, som om der havde staaet i Grundloven, at Folkekirkens Forsatning kan ordnes ved Lov, altsaa som om Paragrafen egentlig kun gif ud paa at fritage Lovgivningsmagten fra at bruge Grundlovsform ved de kirkelige Forholds Ordning — denne Fortolkning er jo bleven opstillet — men iøvrigt stiller Spørgsmaalet om, hvad Administrationen kan gjøre, og hvad der tilkommer Lovgivningsmagten, hen uafgjort, vil saa ogsaa deraf følge, at Administrationen paa egen Haand kunde oprette et Raad som dette nye Bispeeraad? Nei paa ingen Maade; thi selv om vi kun holde os til de anerkjendte Regler om Grændsen mellem den udbøvende og Lovgivende Magt, komme vi til en bestemt Benægtelse af, at Administrationen har denne Mynd-

ighed. Jeg veed ikke rettere, end at det er en anerkjendt Regel, at Bestemmelser, som organisere de politiske eller religiøse Samfund i Staten, Bestemmelser, der have denne Karakter, maa gives af Lovgivningens Bei, og dernæst kan man fra et andet Udgangspunkt komme til det Samme. Bestemmelser, der skulle udruste Embedsmænd med offentlig retlig Beføielse, tilkommer det ogsaa utvivlsomt Lovgivningsmagten at træffe. Altsaa, enten man gaar ud fra det politiske eller religiøse Samfunds Natur eller fra Bispernes Stilling som Embedsmænd, tror jeg, man maa komme til det samme Resultat, at der maa en Lov til for at hjemle, hvad der nu er fket. Den Beføielse, som der nu er tildekt Biskopperne, at de have Ret til at blive hørt, inden Kultusministeren træffer Bestemmelser af en vis Art, er jo en offentlig retlig Beføielse, som de ikke tidligere have haft. Tidligere paalaa der dem kun den Pligt at svare, naar de bleve spurgt, men de havde ikke Ret til at blive hørt. Derfor er det ogsaa jævnlig fket, hvad der jo ogsaa tidligere er klaget over, at Biskopperne bleve forbigaaede af Ministeren, inden han tog sin Bestemmelse. Altsaa, selv om § 75 kunde forstaaes paa den Maade, som den høitærede Minister vil, som om den ikke afgjorde det Allermindste med Hensyn til Grændsefjeldet mellem Administration og den lovgivende Magt, vil jeg alligevel paastaa, at det er umuligt ud af de gangse anerkjendte Regler for Grændsen mellem disse to Statsmyndigheder at begrunde Lovligheden af det nye Bispeeraad; men det er jo saa meget mindre muligt, naar selve Ministerens Fortolkning er aldeles uholdbar. Man kan ikke paa en Gang læse § 75, som om den lød: „Folkekirkens Forsatning kan ordnes ved Lov“, og samtidig dermed sige, at der staaer: „Folkekirkens Forsatning skal ordnes ved Lov“, det er umuligt. Hvis man fastholder, at der i Paragrafen ligger et Tilfagn, et Løfte om en Forsatning, at der ligger et „skal“ i Paragrafen, saa maa man virkelig ogsaa undlade at lægge et „kan“ ind foran „ordnes ved Lov“, saa maa man tage „skal“ med Hensyn til begge Punkter og altsaa tage Paragrafen saaledes: Folkekirken skal have en Forsatning, og Forsatningen skal gives ved Lov. Man kan som sagt ikke slyde to forskjellige Verber ind efter Ens eget vilkaarlige Behag. Som min ærede Medforespørger har udtalt, er det jo ikke en ny Fortolkning af § 75, vi komme med, vi holde os til den i Marenes Løb anerkjendte Opfattelse af Paragrafen, og det er jo flere Gange i Rigsdagen kommet stærkt frem, ikke blot fra et enkelt, men fra forskjellige Partiers Side, hvorledes denne Pa-